САНА ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ УЛУУЬУН ХАҺЫАТА

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№28 (8473). 2000 сыл. Кулун тутар 11 күнэ Субуота. Сыаната—1 сөлк, 10 харчы.

УЛУУС АЛДАННААҒЫ БИРИГЭЭДЭТИГЭР

Улуустан Алдаҥа мас соҕотуоҥкатыгар бастакы бириҥээдэ барбытын туһунан урут ыйытыллыбыт турабыт. Бу тыа хаһаайыстыбатын управлениетыгар тэриллэр үлэ.

—Биллиҥ бастакы барбыт 7 кэриҥ үлэлии сылдьар. Маҥтан бир трелевочнай тракторы ылдьыбыппыт. Мас соҕотуоҥкатыгар дэлэмэрэ харчыгын иккэ сылга төлөөтүбүт. Биэс сылга биирдэ үлэлиэргэ үс ортуттаах Чурапчы улууһа, «Сахалесс» уоннаах «Томмотлесс»—дуоҕабар түһэрсиллибиппит. Бу 2000 сылга 2000 кубометр мас бөлөмнирдэ соруктаммыныгыттан күн бүгүн 800 кубометр соҕотуоҥкаланна. Маҥтан хаһа тыырбыт ангара, ол эбэтэр 400 кубометр мас, экспорка аналлаах ыытыллыарга бөлөм буолла, 300 кубометр «Сахалесс» тэриллэтигэр бэриллиннэ.

Үлэһиттэр олорор, үлэлиир усулуобуйалара биллиҥнэтэ кунаҕана суох. Диэн, биириэдэ үлэлиир пастарыаныыллаах, Вахтовай ыыммыган хардары-таары солбуһа сылдьан үлэлиэхтээхтэрэ. Ол эрдэ эрдэ барбыттар иккис болдьоххо хаалларга бацаларын биллэрэн, салгыы үлэлиллэр. Тыа хаһаайыстыбатын управлениета Алдаҥа бэрэтэбиитэлэ уларыйда. Бу олус эппиэттээх үлэбит салаатыгар П. М. Макаров аналга,—диэн ыйытыллардаа тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальника, улуус баһылыгын солбуйаччы К. Ф. Оконешников.

С. СЕМЕНОВА.

Чурапчы улууһун дьаһалата

УУРААХ

№ 55 2000 с. олунньу 23 күнэ

«ЧӨЛ ОЛОХ — САРСЫҢҢЫҢА ХАРДЫЫБЫТ» ДИЭН ЫҢЫРЫНЫ ТУОЛАН ИЛЛИТИН ТУҺУНАН

Көҥүлэр бонпуруоска Чурапчыгаалаҕы физическай культура уонна спорт институтун ректорун солбуйаччы Нудова В. П. информацыятын истэн уонна дьүүллэһэн баран, УУРААБЫН:

1. Чөл олоҕу көҥүлэбиппит» Чурапчыгаалаҕы РОСНО уонна ФКиуоСН үөрэнээччиларэ, студенттэрэ, преподавателлэрэ, интернат-оскуола томторун олохтоохторо «Чөл олох—сарсыҥҥыга хардыыбыт» диэн республика олохтоохторугар таһаарбыт ыытыыларын соҕотоохтук толороро ыйыллаарын уонна түөлбэлэриниэн соҕотоох хайысхаларынан үлэ барарын бэлиэтиириэ.

2. ЧРОСНО (Гостевцев И. И.), ЧФКиуоСН (Гуляев М. Д.), түөлбэлэр салайаччыларын эбэһиинэстиириэ:

—чөбдик олох ыйын охсуһар наһилиэнньэ ахсаанын эйбэтиигэ түөлбэ хас биирдии олохтоохторо, үөрэнээччитэ, студента интэриэстээх буоллаларын ирдиллэриигэр;

—туалыыр айылҕаны харыстааһыныгга хатыҥ чараҥа, сааскы уу хайа охсубут сирдэриин чөлүгэр түһэриэ уонна көрдүү үлэлэриигэр 2000 сылга 2000 күөх үүнээйиини сөрдүүнү хонтуруолга ылаллыыллар;

—улуус наһилиэнньэтигэр ким эрдэҥэ дьаһал ис хоһоонноох маассабай күрэхтэһиилэргэ тэрийээччилэриниэн, көҥүлэрэ буоллаларыгар, ыал ахсын эти-хаары чөбдиирдэр арааһа көрүүлэрин, тренажердарын туһаныыны пропагандалааһынныгга «Чаҥыр» телестудиоҕа, улуустаабы «Санаа олох» хаһыакка анал мунньах ылыахтыларыгар;

—дьиэ кэргэн экономикатын бөҕөргөтүүгэ, үөрэнээччилэри, студенттэри оҥоруох аймах хаачыйар инвиттэн оҥоруох ойун ыйыныы, олордуулуу кинсцвик тэнитиллэриигэр, оскуола уонна институт кэтэх хаһаайыстыбаларын улаатыннараллаарыгар;

—ыччаттар, үөрэнээччилэр эртэлэрэгэр күннэрин дьаллыктан сөрөтөр үлэни күүһүрдэллэриигэр.

3. Уураах туолуутун хонтуруолун улуус дьаһалтатын баһылыгын солбуйаччы Яковлев И. И. сүктэриэ.

Улуус дьаһалтатын баһылыга А. А. ШАДРИН.

Чурапчы улууһун дьаһалтата

УУРААХ

№ 54 2000 с. олунньу 23 күнэ

1999 СЫЛГА НӨҺИЛИЭКТӨР ИККИ АРДЫЛАРЫГАР КУОТАЛАҺЫЫ ТҮМУКТӨРИН ТУҺУНАН

Туһаныыах бонпуруоска улуус дьаһалтатын баһылыгын солбуйаччы Яковлев И. И. ыйытыыларын истэн уонна дьүүллэһэн баран, баһылык Сүбүтэ УУРАР:

1. 1999 сылга куоталаһыы түмүктэрин бигэргэтэргэ.

2. Куоталаһыы усулуобуйатыгар олоҕуран, ыаллаах тахсыбыт маанык наһилиэктэри бириэмийэлиириэ:

I миэстэ—Алаҕар наһилиэгэ (баһылык Тимофеев В. М.)—25 тыс. солк.

II миэстэ—Чакыр наһилиэгэ (баһылык Кириллин А. М.)—15 тыс. солк.

III миэстэ—Мугудай наһилиэгэ (баһылык Жирков К. И.)—10 тыс. солк.

3. 2000 сылга куоталаһыы усулуобуйатын кинэрэрэ, туһсаран кулун тутар ыйга баһылык Сүбүтэгэр бигэргэтиигэ кинэлэрэригэр куоталаһыыны сүрүннүүр комиссиинны (Яковлев И. И.) сорудахтыыра.

4. Куоталаһыы түмүгүн улуус хаһыатыгар (Попов Г. Г.) бэчээттиирэ.

Улуус дьаһалтатын баһылыга А. А. ШАДРИН.

СР ПРЕЗИДЕНЭ М. Е. НИКОЛАЕВ «2000 СЫЛГА—2000 ҮТҮӨ ДЬЫАЛАҢЫ!» ДИЭН ЫЙААҒАР ОЛОҔУРАН, ТӨЛӨЙ НӨҺИЛИЭГИН «ДАЛААН» ЫЧЧАТ ТҮМСҮҮТҮН

ЫҢҢЫРЫЫТА

КҮНДҮ БИИР САХСТЫЫЛААХТАРБЫТ! Эйиэхэ биэргит курдук, Төлөй нөһилиэгэ Аҕа дойду сэриитин уонна хоту көҕөрүллүү ыар содуллаарыттан эстэн баран, 1992 сылтан саҕалаан урукку төрүт аатын ылан саҥа үүнэр-сайдар нөһилиэк буолар. Бүгүҥҥү туруктаах нөһилиэкпитигэр олорорго, үөрэнэргэ, культурнай-спортивнай оттунан сайдарбытыгар барыы усулуобуйаларыа аҕа кэлгэннэбит, дьаһалтабыт толору үөскэтэн кэллилэр. Саҥаттан-саҥа эрчимнээх дьаһаллар баһыгы ниикки олохпут өссө туруктаах буолуутуттар толору эрдэлии үөскэтэллэр. «Мин бөҕүөлэтим—мин иэдэс туттуумэ диэн девайыпэн олохтоох нөһилиэнньэбит, тэриллэлэр үлэлиллэр. Нөһилиэк быһыытынан урукку оттуттар хаһан да аатламмат буоллахпытына, бүгүн биһигы нөһилиэкпит ыытар үлэтэ хамнаһа улууска, республикаҕа биллэр буолбутуттан сүрдээҕин астынабыт.

Торообут улууспут 70 сыллаах уонна Улуу Кыайыы 55 сыллаах үбүлүөйдэригэр анаан ыытыллыбыт уус-уран фестиваль көрүүтүгэр биһигы нөһилиэкпит ыччаттара аатыгыбыпайдык кытынныбыт. Ол эрдэ биэрэ биһигы олох хаамыытынан уонна сахабыт Республикатын Президенэ М. Е. Николаев «XXI үйэ бастакы чиэппэригэр Саха Республикатын сайдыытын суолта» диэн ыйытыытыгар Суруга биһигинэ элбэхтэ толкуйдаатар. Ол курдук, үөрэхтээх буолуутта, предпринимательствоҕа дьарыктаныыга, түүн бэйэ экономикатын бөҕөргөтүүгэ ким эрдэ этэрин, оҥорон биэриэхтээҕин курдук кэтэйэн олорон биэрбэккэ, ыйсан үлэлээн-хамсаан ыйаҥа холобоон көрөргө быһаарыллыыбыт. Дьэ ол ыйын, бастакы саҕахаһын курдук, бу «2000 сылга—2000 үтүө дьыалаҥы!» хамсаһыҥыга ыытыахпыт. Икки тогүллээн сүбэлэһэн баран уонна нөһилиэкпит уонсай муоннардар бу бонпуруос күүскэ турбутунан, саҥа тутуллар 120 миэстэлээх таас оскуола тутуутугар, атын нөһилиэктэр баанынай хаһаайыстыбалара, бинэ дойдулаахтарбыт, биирдиилээн хаһаайыстыбалар көмөлөөн буолбуттарыгар тиэрэ тиэрэн, ыччаттар бэйэбит ыытыннаан эмиэ ыаттарга быһаарыллыыбыт. Нөһилиэкпит ыытар 14 үтүө дьыалатыгар көмөлөөрө, ону таһынан бэйэбит 12 суол үтүө дьыаланы оҥорорго турунубут. Үлэбит хас биирдии көрүүтэр эппиэттээх ыччаттары аналлыыбыт.

Күндү биир саастыыллаахтарбыт биһиги бу саҕаланыммытын ыйоонтуут, улууспут 70 сыллаах үбүлүөйүн үтүө дьыалаларынан бэлиэтиириэ, үүнэр XXI үйэ бастакы сылларыттан чөл олохтоох, сиэр-майгы оттуҥан саха ыччатын аатын аатталар курдук дьоһун дьон буолан үүнэн-сайдан туруоҕуҥ диэн эйиэхэ ыытарбыт!

Ыытарыы Чурапчы улууһун ыччаттарын лидерэрэ сүбэ мунньахтарынан ылылынна.

Төлөй Дириҥэ. Олунньу 16 күнэ, 2000 с.

В. ПУТИН МАХТАНАР

НЕРЮНГРИ, «Якутуголь» ГУП аадырыыстар РФ Президенин эл. Владимир Путин суругу кэлэр. Сурукка дойду салайаччытын Саха сирин чоҕун үлэлиттэриэр кинилэр бэйэни харыстаммат үлэлэрин ыйын махтала этиллэр.

«Якутуголь» государственнай унитарнай предприятиеҕа кэбиччэстээх үлэ, уустук усулуобуйаҕа көҥүлэлиннэрэр түмсүү, дойдуга комо, хаһыныаҕа «ыраас» солкуобайы эрдэлэрин ыйын махталбын биллэрэбин. Мин Эйиэхэ коллективкыт курдуктар көмөлөрүнэн биһиги дойдубут аан дойду государстволарын ортолорутар достойнай миэстэтин ылыаҕа диэн эрэнэбин»,—диэн этиллэр сурукка.

СИА.

ПОКАЗАТЕЛИ СОРЕВНОВАНИЯ МЕЖДУ НАСЛЕГАМИ ЗА 1999 ГОД

Наслега	Образ.	Культура	Здравоохран.	Физк. и спорт	Общес. поряд.	Благоустройство	Экономика	Санитар. состоян.	И. Ж. С.	Демогр. показ. (брак, рожд.)	Занят. насел.	Общее очко	Место
1. Алагырский	VI	II	V	IV-VI	XII-XIII	VII	I	II	III	V	IX-X	56	I
2. Арылахский	IX-X	XIII	III	IV-VI	III	XV	IV	VI	I	XV	I-IV	74	IV
3. Болтогайск.	IV	XIV	VII-VIII	XV	VII	XIV	VII	X	II	III-IV	XII	95	X
4. Бахсытский	III	VII	XII	XVI	IV	XVI	XV	IX	X-XII	VI	XV-XVI	113	XV
5. Болугурский	VIII	V	IX	XII	XIV	XI	XII	I	X-XII	VII-VIII	I-IV	90	VII
6. Мугудайский	VII	III	X-XI	IX-XI	I	IV	XIV	VIII	VII	II	VI-VIII	71	III
7. Соловьевск.	XIII	XV	XV-XVI	XIV	XII-XIII	III	XIII	XIII	XIII-XIV	IX	XI	131	XVI
8. Сыланский	XI	XVI	II	V	XIV	XIII-XIV	94	VIII	VIII	VII-VIII	I-VI	192	IX
9. Бытанахский	II	XI	I	III	II	IX	V	XII	XV-XVI	XII-XIII	VI-VIII	78	V
10. Ожулуйский	XV	VI	XIV	IX-XI	XVI	II	VIII	XV	X-XII	X-XI	I-IV	106	XII-XIII
11. Телейский	XIV	VIII	XV-XVI	V-VI	IX	XIII	XI	IV	XIII-XIV	I	XV-XVI	107	XIV
12. Хадарский	IX-X	X	XIII	VII-VIII	XV	V	II	XIV	IX	XVI	V	106	XII-XIII
13. Хатылынск.	V	IV	IV	VII-VIII	V	XII	III	XI	XIII	XI	XIII-XIV	84	VI
14. Хаяхсытск.	XVI	IX	VI	I	VIII	X	VI	III	VI	XII-XIII	XIII-XIV	91	VIII
15. Хонтогайск.	I	I	X-XI	IX-XI	X	VIII	XVI	XVI	XV-XVI	X-XI	IX-X	105	XI
16. Чакырский	XII	XII	VII-VIII	II	VI	I	IX	V	IV	III-IV	VI-VIII	67	II

КУЛУН ТУТАР 26 КҮНҮГӘР— Россия Президенин быыбара

Г. А. ЗЮГАНОВЫ ОРДОРОБУН

Президент быыбара бу тиийиэ кэлла. Оскуола түүлүгэ ыытыллыыт аналлаах дьыл сүүрэ эрэ дэ, дьиҥнээх, В. В. Путин туһугар ыытыллар ыстыат сыл аттыгар диэн тыллаах сүүрүмнэтэ. Бу аналлаах ордук террористическай акциялар кэнниттэн В. В. Путин чечен баҕарыыларын «В сортире замочим» диэн телевизордааҕы этиититтэн ыраата хаардаах суох буолбута. Телевизордоо кэнсиэ рейтинга үрдүк ыарыы сотору-сотуу кэрдэрбүттүгэ. Б. Н. Ельцин ханнтан атын ким да солбуйар кыаҕа суоҕун түүнэн, альтернативнай кандидатуралар бука барыа В. В. Путин кыайыытын кэтэн кореочу эрэ буолуохтахтарын курдук ой-сиэнэ хоруокка киирэллэ ситиибэт. Кинэ бу быыбарга хайдаа да кыайарын аналлаах ыччыбар диэнитэн ойоҕор биллэҥ политик, рейтинга наастыбыт Б. Н. Ельцин Кремль администрацыята, олигархтар эрдэ дуоҕуннаахтаан туоратыллар. Бу дьаһалыыллар В. В. Путины бэйэтин агитаторларынар бэрэстэбэх биллиэннээх үөскэттиэхтэр.

Биэрэстэ В. В. Путин кыайыыта, оннук мин диэн диэтэ буоллаҕын дьэҥкэтэр-эйбэт прааллар. Итэ тыллары дириҥник толкуйдаан көрдөхпүт, сүрдээх кыбыстыылаах эбиттэр: бэйэбит туох да толкуйа суох буолаахпыт, кыайбыт дьоҥҥо аҕыйах хаалыыстаах буолуо кэстэ эрэ сатыыр быстах саанаалаахтыйыа этэр. Оттон сахаҥа этиэх баар дии: «Саха ойуунун миинэ да—белүүгүн» диэн. Биллиэн бүппэтэ обуоҥнуу суоҕа мойуоннуур дуо?

Бу быыбар уустук политическай, экономическай быыстыа-ыйыыта бараан буолуо. Сиэтэх кандидатураны таба талар түүтүгэр кандидаттар дойдуга политическай сабыдыалларын, сүрүн сыаллаарын көрүлүөхтээх. Маны быыбыт кыахтыгынан борт кылгастык ырытарга холонуоҕум.

Бүппэт дойдубут байыаннай да, экономическай да өттүнэн мөлтөбүтэ бэйиэ эрэ буолбатах, бүтүн аан дойду үрдүнэ биллэҥ. Урут Советскай Союзу кыһыл ыоҥуйуннан сүрүн хаанчыыларгаан бирдэстэрэ Чукотка, кэлэ аттыгыттан Магадан, Сахалын үөрүйэстэрэ. Хабаровскай, Приморскай курдук кыахтаах кыраайдар, аттыгар ата да барыллыбат, экономическай өттүнэн эйэлээх. Дойду урдунан эрдэ политическай бырачыыстар —учуутуоллар, врачтар, студеннтэр уо. д. а. забастовкаларга бууллаллар. Биэрэстэ Россияҕа 50 мил. киһи үлэтэ суох, 80 мил. киһи быстар дьыдаяты туруоттаах. 1998 с. түмүгүнэн эйэлээннэх аттыгынаастыыллар дьоҕуруу 15 бырыһыанын сүтэрдэ. Бу рынок кэнсиэр хаанчы эргиирдэр уларан ихсуунуу онороро айдаан. Кинэ хаһыаттар суруйаллаарыгын, ис кэлиэнэй онгирэ таһаарыы 3 бырыһыан улаатта диэллэр. Бу бырааппыыстанан ыраах суоҕу ыйаллар. Бастакытыгынан: Примаковтан—Масляковтан экономическайдаан ыраах аатырбыт Правительствоны үлэтин түмүгэр 1999 сылга нефть 1 барелын сыанатын үрдэтиннэрдэ. Иккиһинэн: дойду таҥыстан атыыта табаары ыраах сыанатын кэрэлии, дойдуга оттоһуллар табаар атыыта хаҥатык барыыта буолар. Бастакы, аан дойду биэлиэхтээх аналыстарын этэллэринэ, 2000 сылга нефть сыанатта 30 доллартан 18 долларга түһүөҕэ диэллэр («Эксперт», 1999 с., 46 №-ҥы, 39 стр.). Соҕурбай ыраах оччотугар эссе пааттыыта. Кинэ хаанчыыт

ытыгынар дьоҕуруун 9 бырыһыанна таҥна сүтэрэрэ.

Кулун тутар 27 күнүгэр Корея дойдуларын субъектилэрэ 2000 с. нефть сыанатын таһа оноробуо диэн боппуруос хаҥалыыхтаах, ол эрдэҥ Россиятан атыылаһыллар нефть сыанатта түһүөхтэрэ бэлэмнэнэрэ биллиэн.

Россия бюджетын сүрүн этэ нефтэн киирэрин өйдөтүөхтэ, биһиэхэ хуох түүтүрүн сиэдэт кэрүү.

Дойдуга олох ыарахаттыын түбүкэн урут ыоҥуйуллар эрэ этэр эбит буолуохтарыгар, биллиэн В. В. Путин Правительствоҕа профессиональнай өттүнэн ыаллыах тайаныыларын сыалын дьаһаллары ылыахтаах, 2000 с. ыйыы устар ыйга «дефолт» буолар буолуо диэн Россия үбүн уруккы министра М. Задорнов ыйдаарда эрэр. Бу сиэмэй солтоох баһылыгынан, В. В. Путин экономическай ыытыыларга сыл аҥарын ыытар туерт улахан ыарыы таһаарбытын түбүгэр «Сегодня» Россиэ ыыыт 2000 с. тохсунуу 27 күнүнэ ыстатыйа таҥсыбыта.

М. Задорнов эрэ буолбатах, тас дойдулар ыалыгынтарга ыыт аны сайын хайаан да «дефолт» буолуоҕа диэллэр. Ол аата, лаппах, пенсия, пособие, социальнай кэмнэр кэнсиэр кэлбэт буолуохтара. Олох ыытыгынан оттохтоо, экономическай туруктут этиллиэ.

Политическай өттүнэн ыраах көрүүбүн. В. В. Путин Президент эбэйиэхтэрин толоруочу буоларыгар телевизордаан интервью биэрэллэр дойдуга «Сакуун дилиэнтурита» олохтоуохтаах диэбитэ ыраах эрэ ис-тебэлэх буолуохтаахтыы. Бу этиитин бэйэтэ кэрэхсэбиллэх хаста. Ол түмүгүнэн Б. Н. Ельцинтэн уонна кини кэрэхсэтэрдэр, Конституциэннай суут судьуйалыыстар уонна кинилэр кэрэхсэтэрдэр ыаллыгынан тустарынан Бүлүннэрдэ буолуннар. Маныаах чаҥчыгыларын Госдума депутаттара Конституциэннэ ыыталлаарыгынан кэлэрбатахтарын, тиэтэрэтүн, сонуоп аннигэр кэйэ барыта тэҥнэн түбүгэр этэн туралларын. В. В. Путин бу Бүлүннэрдэ Конституциэнэ уларыйарын таҥыннан Госдуманы ыытыыларын бэйэтин диктатын олохтоото.

В. В. Путин үрдүк сыалтарын тахсыбыта сыл аҥарын буолуо, ол туһунан уонна Президент эбэйиэхтэрин толоруочу буолан да барыан дойдуну хаалыыстан таҥаарыыта, сохраныы этиллиэ, туох саанаалаах, тиэкүйдэлэрэ түбүгэр ким эмэ, хаппа эмэ аахта, кэйиэ дуо? Тотторуттун, М. Леонтьевка интервью биэрэриттэр мин кинини программабын биллэтин этэлиэхпин, айдаан буолуоҕа диэбитэ этиэ иэстэх турабыт. В. В. Путин дойдуну хаалыыстан тиэлэрэр кыаҕа суох. Ол мэкчиэтинэн приватизация түүнүктэрин уонна приватизациялаан онаугар хаалдыгар түбүгэн ыыыта буолар. Бу ыыыгын түбүгэн, Б. Березовскай, Р. Абрамович дойду нефтяной компаниялаарын баһылаатылар. Ол аата, Россия бюджетыгар бу дьон улахан кирэҕэлэ ыыгалыыллар. Бу күннэрэ кинилэр алюминиевай промышленность приватизациялаарыгынан сэдьиэстэлэр. А. Чубайс РАО ЕЭС тойоно, дойду энергетическай ресурсаларын атыылаарыгынан боппуруоһу бааннаатар. Баһылыннай-стратегическай суоллаах промышленность хаһыыстыгынан бу биэр сиэмэй улахан суоллаах эбэт. Энергетика тас дойдуларга эбэтэр олигархтар кэлиэрэйдэр алгорцастыы кэпсэлгэн, арыыны да ыаҕаннан суох буолар. Бай киһи хаһыырын биэр рубльэлэ эрэарэн кэбистэрдэнэ, арыгаанын-биэрэстэрин тэҥнэн хаалыахтыт. Маны барытын В. В. Путин хэрэ-биэрэ олорон сорудаан дьаһал ылбат.

Приватизация Б. Н. Ельцин кэмэ политикатта, ону ким солбуйаччыта В. В. Путин солтыыр. Биһиэхэ моҥуу дойдубутун Б. Ельцин ыытыгын, ноҕоотоппутун барыы билэбит, кэлэйдэбит, забастовкаларынан сылдьан хоммобыт. Бу салгыыбыгынан биллэр, Кремль администрацыята Президент аатын Ельцин диэн дэтэрэх сыла, сонуп диэнинэн—В. В. Путин диэн дэтэрэх сыла, сонуп диэнинэн улаатыан биэрэр. Бу кэбэ бастаабыыбыттыын улаатыан хаҥарыыларын Б. Ельцин ыытыгынан ыытыыбыт хардыыларын, ыытыыларын, атыыны этиэхэ, дойдуну молотуутуу сатыырын, атыыны этиэхэ, бу бэрэстэбэй кэлиэ, туһаайыллыбыт кэрэ олорон, бу бэрэстэбэй кэлиэ. Президент буоларыгар. сөп ыбыт диэбит дуо? Дьиэр-эбит да буолуо. Соторуттаабыта баһылыннайдар сылгыны делегаттар ыытыллыы бэрэллэриттэн бэрэллэриттэр мин оччо суйуҥнаахпын, бэйэ сибиэнньэлэхпин, этэн ойуу, убуй-харчы оҥо-бачча буолар, биллиэн үлэни кэлэйэр сурахтаах-боҕостоах кэйиэхэ үчүгэй ыаах кэлэйэр, куоракка олорор ойуохтарбын бэрэллэриэн кэлиэ, куоракка олорор ойуохтарбын бэрэллэриэн отчоо-аһыммах толору уларыйыллыбын диэллэр. Дьиэ-уот-харчы бэрэ

УЛУУС ТӨРИЛЛИБИТЭ 70, УЛУУ КЫАЙЫҺЫ 55 СЫЛДАРЫГАР

ХАДААРТАН ХАНЫЫЛАҺАН, ДИРИҢТЭН ТИЙИЙЭ КӨЛӨН

Ааспыт сүбүотүгэ уонна бэстиисэҕэ народнай театрга Хадаар уонна Хоптоҕо нэһилиэктэрин күннэр ыытыллыыллар.

Хадаадар концертыны «Улуустут дьылҕата- биһиги дьылҕабыытыгар» диэн темаҕынан саҕалаатылар. Докторлар даҕаар тэбиэрилэр сөп түбэлиннэрэн, сорох-сорох түгэннэр күүгүннэн түһэрин уонна сценаҕа ойоҕоһоон көрдөрүү эмоциэнан тахсан эбиттэр. Оны бука бааһынаны мөлтөҕүттэн буоллаҕа, цитистар тексттарын сүүннэрэн хабыһан тахсыннар, үүс кистүү хайдыгыттыллан көрдөрүлүннэ. Аны уотунан тыктарыылара, күлүү туһаныы эмиэ дабигис сотаннахта. Црыаһыаттарын сценаҕа кэтэрэн ыарахан көрдөччү ааттыы туттулар. Февронья Филиппова уонна Г. Шахурдина «Мирдьыбат ньоҕо» диэн ырыаттыы дохсун ытыс тиэбин доҕоҥноолуннар толорбуттар. Оттон Марфа Никитина «Алаҥсы аҥ шаллыы» ньоҕоҥнорга диэн ырыаттыы иэдэс олорогунун ойоҕолуо бэриҥсэн биэрбит кэрэ куолаһа сахтыбатын сөргүтүн. Иэдэс ырыаһыат Александр Иванов хомустуой уонна туйгунан көрдөөх ырыаһын бэрт сэргэхтик ыллаата. Тойуту-хомуйу чахчы дьаҥны кыайбыт түгэн эрэллэр эбит. Уонна кыһилгэх «ансамбليыгар» тоҕоостоох туойуу доҕоиҥҥэлэр. Варвара Тарбахова хомуска тардан дьүрүйүттэ. Олох ураанс эмоциэтин көрдөрүөхтэн тэлэбириэттилэр. Оны сэргэ Августина Хабарова сүрүйүүтүнэн «Албыннаһыы» уонна «Шаллах мөлө, Саҥа Чолбидуо» диэн сценаларын туруоруулар. Концерды түүннүгүн хордоҕ кэннилэриттэн нэһилиэк сүөһү туттар үөлэт дьоннорун. урукку совхоз бастыгынарын уонна сүөһү ветеринарын, оттарыы-суоллаарыы толору эҥин туралыыр, сценаҕа тахсыбыт мэтириэ чиэстэтилэр. Чахчыта диэтэҕэ, кэнниэ бүөкэлэтэрэ эбэт олох уонна үлэ шарахаттарын саҥыларынан суоллар, сиэдэрдэр үрүүтүн биэрэ үлдэстэн, үөлэннэрэ сылдьан олоҕу ыраахтыбыт, сиэхэйдэ чэчирдэрэ ытык-чаҕы дьонноробут! Түмүк концерка Ф. Филиппова, М. Никитина ырыалара уонна чабырҕахтаах ансамбллэрэ, «Кэрэхсэ рэх-болдьох кэлиэрэ»ммэр.

Сарсыарда Хоптоҕо концерта бушаа, «Дириҥ уоттаах» литературнай түмсүү чилиэннэрэ Н. Тарасова уонна поэт Н. Петров—Айыы сурүйүүтүнэн нэһилиэк сайдыытын хардарыта көхтөөхтүүлэрин тыҥыктаах туруорбуттар. Уолсайаанас, Дьаҥнаах обо муныгыгыгай оскуолата итиннэ народнай хор кэлиэкиэ бааллара нэһилиэктэ культурнай олоҕор сайдыыла олус улаатан эбит. Ол бу концертарыттан арыгы хайдык кэстэр. Хас биирдии ыллыр ыллыгы-ырыаны. Ырыаһыттар, бойоҕуолаах толоруочулар хас эмэ куоластаах арахсан ыллыылар. Уонуулэрэ туруоруута, толоруулуута, ыгыыгыттар кэтэҥнэрэ бэкэр оннун сиэрдэт-хоньут. М. Дьаҥдуурап сүрүйүүтүгэр оловурун «Тардыгыллах Бөлбөрө», П. Тобуруоков «Ю, молуйуп, молуйуп!..» диэн сценаларын уонна Н. Гоголев «Мэнэк-мэнэгийдэлэр» драматтан быһа тардан толорбуттар. Дьиэлэх сахалыы кыгыгыг

● СПОРТ

Астымматахпын этэбин

Дуобат сонуннуута—былыр-былыргыттан саха ыкпатын культуурун тарбыыта-тыа бөөр үтүө көрүнү. Оннооҕор, кыс ортото 10-нуу хайыыллар хаанадаах хомуйан тыа эмэ ыраахтаа күрэхтэһэ саалыыр чочу кэлэн общество хомсыар бу дьоҥҥо дьыаланы бөрөкөлөөхтүө туоһуулуур.

Болдьоммутуо курдук, улуус кинигэр сэтинньу 19 күнүгэр дуобакка кэбиналыктарынан хаанадаах күрэхтэһиҥ буоллаҕа эбит. Түөх-хаанык шкыла, өрүбэ

ЧЭЧЭТИЙЭЛЭРИ ОНОРОБУТ!

Бары итэҕэйбэччэлэрбитигэр сиидэт саас сараламмытынан эрдэлэмибит уонна УЛАХАН ЧЭЧЭТИЙЭЛЭРИ оноробутун ыытыахпыт.

Таабырдар сыаналара маннык буоллар;

Мятай ыраах жомлекка—5400 солк. Маннык шкыа кошлекка—5200 солк.

Ыгардастыы этэлыастаах: дуоан—2700 солк., кирилиса—1350 солк.

Кухонный гарнитур - 7500—14000 солк. (улахан чааттык көрүүлэр).

Мебель. кухонный гарнитур эрдэс оптовыйдар.

Обеденные зоны—4000—5500 солк.

«Сибирь тэнэс гуубар массыыннар—5400 солк.

«Мечта-15» ойох—2700 солк.

Малютка-диван—4300 солк.

Офисный радиотелефон (200 метр радиуставху)—2200 солк.

Таабырдарын перечислениэнэн этэлыаныахха сыт. Маны таас оҥо көрөөччүгэ ыытыыбыт. Талыбуна—конкретизация.

Адырыспыт: Чурапчы сот., Ленин уул. 17 №-ө. Тел. 21-416.

«Лиана» маагазина.

Таптыыр хартаппыт, эдэбит, аҕаҕын ыччэбит, хоту хаһаайыстыбаҕа, ойуур хаһаайыстыбатыгар ветеринар, Улуу Кыһа бөҕүлэгэ олохтоох

ФЕДОРОВ Семен Прокопьевич

кулун тутар 9 күнүгэр үйүн шарахаа ыарыыттан өлбүтүн, дириҥнэх курдуйбын туран, барыа аймахтырыгар, таабырыстарыгар, билэр дьонуттар ыытыннарыллыбыт.

Карчаа, оҕолоро, кэйиилэрэ, сиэннэрэ.

Куттуруоннарын тиэрдэллэр!

—Наадыйдык олохтоох, хоту хаһаайыстыбаҕа, улуус ветеринара, ойуур хаһаайыстыбатын туйгуна Федоров Семен Прокопьевич өлбүтүнэн карчытыгар, оҕолоругар, сиэннэригэр, Собакин Николай Даниловичка уонна кини дьон-сэргэлэригэр Сылаат кэйиилэриэ дьаһалтата, кыргыҥастарыгар сэбиэт, «Сылаах» бааныгай хаһаайыстыбаларын ассоциациятын бааныгайдара.

—Ойуур хаһаайыстыбатын ветерана Федоров Семен Прокопьевич өлбүтүнэй карчытыгар, оҕолоругар, сиэннэригэр улуустааҕы лесхоз коллектива.

—Кэнэҥэс сиэнэ убайдара, таайдара, лесхоз кыргыҥас үлэлэрэ Федоров Семен Прокопьевич өлбүтүнэн карчытыгар сэмэстиргэр Анна Гаврильевнаҕа, оҕолоругар, кэйиилэриэгэр, куттуоттарыгар, сиэннэригэр Чурапчытан Бөрөмуоттар, Дьячковскийдар.

—Кунду ааста Семен Прокопьевич хас сыриттэн өлөн туорабытынан бэйэлэрин үлэлиэгэр Федоров Любовь Семеновнаҕа улуустааҕы ветеринарной управление, ветеринарнай лаборатория коллективтара, профком.

—Карчыгар, оҕолоругар, сиэннэригэр улуустааҕы бухгуттар уонна бэлиэнэттар обществолара

—Убаастабылларах убайа Семен Прокопьевич Федоров өлөн туорабытынан карчытыгар Анна Гаврильевнаҕа, уоллаттарыгар, кыргыттарыгар, кэйиилэриэгэр, куттуоттарыгар, сиэннэригэр Нина Исаевна Беляева.

—Федоров Семен Прокопьевич өлбүтүнэн ыччат дьыа карчытыгар Чурапчытан аймахтара Феофановтар.

—Кэбиэгэр Любовь 1990 сылыттаан Сылаах орта оскуолатыа биирдэ үөрэнэн бүтэрбит поэтторо.

—Кунду ааста Семен Прокопьевич өлбүтүнэн Федоров Прокопий Семеновичка 1978 с. оскуоланы биирдэ үөрэнэн бүтэрбит таабырыстара.

дьыа аптаах барт ааҕыах бэлэмнэх уонна сөлбүннэччэлэр буолан ойоҕуу бирэбиэ, бороҕуйан быыбарыстылар. Маана улуус кинигэ бэйэлэктэрэ бэлэмнэбиттэрэ өтө билиннэ. Ол курдук, 15 хаанадаа тыаарыа 4 ааҕа бириис ыытыллыа. Ол аата, ыччаттан кинэбиэт уо уонна улуус оҥоҕуута хаардыт үбү-аҥылыкка туһаналлыбата дьон сэрэйиллэр. Оптуоха быыбарын, тыа бириис, хаартыа балта . ыччаттарга ыытыллыыбата. Ойоҕуута улуустан биис ааҕыллыах кыттыбата. Үтүө кэнниттэн бэлэмнэтэрэ суохтар, ол оҥоруулар дуобата сатыыр сөлбүннэччэлэрин ыччаттарын ахсаанынан ылбатылар. Маптан сылтаан, очко аҕыйыгыстар хаардыгыта быстрааллахтыыллар, булкуур буоллаа.

Күрэхтэһиҥ бүтүүтүн иитэ П. П. Ньиэгэл бириискэ ыыспыттарын ааллара этэрэ хаарыыларын биэрдэр. Оттоо туох, тэбэлүүкү дуу, мэйиитэрэн ирэй кэлэйэллэччэлэр биэнэ сыриттэхтэрэ. Мин саанбар, күрэхтэһиҥ бүтүннүгэр тумуктэтэ, бириистэрэ, ооннуу хайыах бэрбиттэн ирэтэн, ыччаттар дуобакка туох эмэ ысталлаҕа ‘ворунгалыын хоспэтэн, быыбэ, бэрт ыраатык олоро түүн ааҕа эбэ.

Тумуктэр сэлэлыыннаах: дуобакка хаанадолор чэлиэнэйдэр хылаастарыттан көрөн ылаҕа хайыытар ааҕаллыа этэбин. Бөҕөр, бөҕөрдэлэрэ, бөҕөр, хаанадаах «дуоҕа» бороҕуйаан ыытар буоллаҕа тарыйыахтаах. Оҥу ыытыыларга абыстар спонсор дьаһаныыллыах.

Д. ПЛАТОНОВ

Дорин.

Кунду ыйбыт. Өлбүт. хас өлбүт, тыыл , уол ветерана. Хайыахыт кэйиилэриэн олохтоох

ПЕТРОВА Марфа Ивановна

кулун тутар 8 күнүгэр 78 сааһыгар өлбүтүн, дириҥнэх курдуйбын туоҕа. оҕолоругар, уолаттаахтарыгар, бэлэр дьонуттар ыытыннарыллыбыт

Оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Куттуруоннарын тиэрдэллэр:

—Кунду ыйаа Марфа Ивановна өлбүтүнэн бэйэтэрин урукку үлэлиэхтэригэр Петров Гаврил Петровичка, кини дьиэ кэргэнигэр «Саха ойох» редакционнай-издательскай хомитетыгар,

—Биир дойдуластахтара, тыыл, уол ветерана Петрова Марфа Ивановна өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, туспа дьонуттар аймахтырыгар Хайыахыт кэйиилэриэ дьаһалтата, кыргыҥастарын сэбиэт.

Маадаҥайы бөҕүлэгэ олохтоох

МАКСИМОВ Тимофей Семенович

өлбүтүнэн дириҥ куттуруоннарын тиэрдэллэр:

—Кунду уруккуттан ыччат, производство Максимов Тимофей Семенович Чочуйа аатын кэйиэ кэлэрэ сылдьан өлбүтүнэн аҕатыгар Семен Капитоновичка, ийэтигэр Ульяна Егоровнаҕа, бэйэтэ тэрийбүттэригэр Аммаа орта оскуолатын коллективыгар.

—Кунду оҕолоро Максимов Тимофей Семеновичы өлбүтүнэн аҕатыгар, бэйэлэрин үлэлиэхтэригэр Семен Капитоновичка, ийэтигэр Ульяна Егоровнаҕа Чурапчытааҕы электрическай сети администрациятыгар, профком

—Максимов Тимофей Семеновичы сылдьыбыт дьоннор өлбүтүнэн ийэтигэр, аҕатыгар, биирдэ тэрийбүттэригэр Аммаа орта оскуолатыгар биирдэ үөрэнэн бүтэрбит таабырыстара.

Бэтэк Кыыл сиэнэрэ олохтоох, тыыл, уол ветерана

ГАГАРИНА Мария Адаловна

өлбүтүнэн дириҥ куттуруоннарын тиэрдэллэр:

- Карчыгар Никифорий Ивановичы, уолугар Владимир Никифоровичы Гагаринаҕа, кыргыгар Нонна Клавдия Никифоровнаҕа, сиэннэригэр Егорова, Дьяконовтар, Окоемовтар, Владимировтар.

—Кунду ийэ Гагарина Мария Адаловна өлбүтүнэн бэйэлэрин үлэлиэхтэригэр Корякина Клавдия Никифоровнаҕа Маарыкчаанскайдаах потребсоюзка сабыта, бырабылыанньатын коллектива.

Хайыахыт кэйиилэриэн олохтоох. уол ветерана

АГЖАКОВА Елена Алексеевна

кулун тутар 10 күнүгэр үйүн ыарахан ыарыыттан өлбүтүн, дириҥнэх курдуйбын туоҕа. Бары аймахтарыгар, уолаттаахтарыгар, бэлэр дьонуттар ыытыннарыллыбыт.

Карчыта, оҕолоро, күүгүөттэрэ, сиэннэрэ.

СССР культуратын туйгуна, самодеятельнай композитор, хоту хаһыаттааҕы ыччаттааҕы Чурапчы сэлэпэтиэнэ олохтоох

ДАСИЛЬЕВА Матрена Егоровна

өлбүтүнэн дириҥ куттуруоннарын тиэрдэллэр:

—Сэлэпэтиэ олохтоох, СССР культуратын туйгуна, оҕолоо алгыстыбынай ыаллыыр-ыаллыыр шедеврынан Васильев Матрена Егоровна өлбүтүнэн карчытыгар, оҕолоругар, сиэннэригэр Чурапчы сэлэпэтиэнэ сэлэлэтэ.

—Таптыыр эдэйиэхтэрэ, сиэстэрэ Васильева Матрена Егоровна өлбүтүнэн карчытыгар Прокопий Алексеевичка, оҕолоругар Аллаҥа, Аллаҥа, кэйиилэриэгэр Матреҥэ, сиэннэригэр Васильевтар, Крошкиналар, Чекмаревтар, Федоровтар.

—Кунду ааста Матрена Егоровна Васильева өлбүтүнэн карчытыгар, оҕолоругар, кэйиилэриэгэр, сиэннэригэр Окоемовтар, Федосеевтар, Доедоновы, Андреевтар, Пановтар М. П., Кириллов П. П.

—Кунду ааста Матрена Егоровна Васильева өлбүтүнэн карчытыгар, оҕолоругар, сиэннэригэр Кирилловтар, Васильевтар.

—Карчытыгар, урукку бэйэлэрин үлэлиэхтэригэр Прокопий Алексеевич Васильевка, оҕолоругар, сиэннэригэр «Чурапчыагропромстрой» АО коллектива.

Партиэнэтэ, пүлэлэрэ, сиэннэригэр Чурапчытааҕы Алексеева А. Ф., Дьяконова Е. Е., Попова Ф. А., Васильевтар, профессиэтэр

—Карчыгар Прокопий Алексеевичка, оҕолоругар Аллаҥа, Аллаҥа, кэйиилэриэгэр Матреҥэ, сиэннэригэр Чурапчытааҕы айылаах-бырыыстыыр, Красильниковтар.

—Уруут бөҕөргө олорбут. Бары ыччаттааҕы-кыргыттааҕы—улуустаах уус-уран самодеятельностаах сайдыыларын ылаҕын ыччаттаах, эйэҕэс ыччаттаах эйэҕэс, ветеринар хорсунун сэбиэдиссэйдэ, ыччаттаах, таптыыр, эдэйиэх, сиэннэрэ Чурапчы, оҕолоругар өйдөбүнэ кунду, чэчэс ийэлэрэ Васильева Матрена Егоровна өлбүтүнэн карчытыгар, кыргыттарыгар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар, аймахтарын тэҥнэ уолаттар, Чурапчы сэлэпэтиэнэ Октябрьскай улуустааҕы бөҕүлэгэ олорбут маастара: Макаров В. Д., Дьячковскай В. М., Попова Л. Г., Смирнова Е. И., Ордынова В. К., Спиридонова Н. И., Мойсеенкова А. Н.

—Карчыгар Васильев Прокопий Алексеевичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириҥнэх куттуруоннарын тиэрдэллэр. Культура, үөрэхтээһиҥ, кэнсиэрдэй театр уонна народнай хор коллективтарын.

—Карчыгар Прокопий Алексеевичка, оҕолоругар Аллаҥа, Аллаҥа, кэйиилэриэгэр Матреҥэ, сиэннэригэр Чурапчы сэлэпэтиэнэ «Отпечаток» түөлбэтин ыыстыыктара, чэчэс маастара.

—Таптыыр, эдэйиэхтэрэ Васильева Матрена Егоровна өлбүтүнэн карчытыгар Прокопий Алексеевичка, оҕолоругар Аллаҥа, Аллаҥа, кэйиилэриэгэр Матреҥэ, сиэннэригэр Хитагыттан Афанасий Даниловичы Дмитрий Даниловичы Дьяконовтар уонна кинилэр ыччат карчыталара

—Сиэннэригэр, Чурапчы орта оскуолатын үөрэнээччилэриэгэр Саниҥэ, Прокопий, Аллаҥа уонна кинилэр тоҥолуутэриэгэр бу оскуола VIII «а», VIII «б», VII кл. кыыстарыгар биирдэ үөрэнэр ыччаттар сэлэпэтиэнэлэрэ А. И. Александров, С. И. Филиппова, Е. В. Степанова.

- Карчыгар Прокопий Алексеевичка, оҕолоругар Аллаҥа, Аллаҥа, кэйиилэриэгэр Матреҥэ, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар С. А. Новгородов аатынан Чурапчы орта оскуолатын педколлектива, профком.

—Карчыгар Прокопий Алексеевичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар Мадрыгасаанскай потребсоюзка сабыта, бырабылыанньатын коллектива.

Редактор Г. Г. ПОПОВ

НАШ АДРЕС: 678760, г. Чурапча, ул. Мира Ворошилова, 28 сы. ТЕЛЕФОНЫ: редактор — 21-332, отделов — 21-263.

Учредители (соучредители) газеты — Редакция, Администрация улуса, Правительство Республики (Саха Якутия). Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.

Индекс газеты 54902

Чурапчинская улусная типография. Национальной издательско-полиграфической компании «Сахаполиграфиздат».

ЗАКАЗ № 28. Подписано в печать 11. 03. 2000 г. Тираж 2338.

Автор суруттар этиллэр сиэнэ редакция позициятыгар тэлдьэ сыа түбэҕэр буолбатах. Суруккаа ойуулар чэчэмнэр тиэрдиллэхтэриттэн сиэнэ автор туо бэйэтэ сүрүн.